

Sector **Horeca**

Oktober 2023

Inhoud

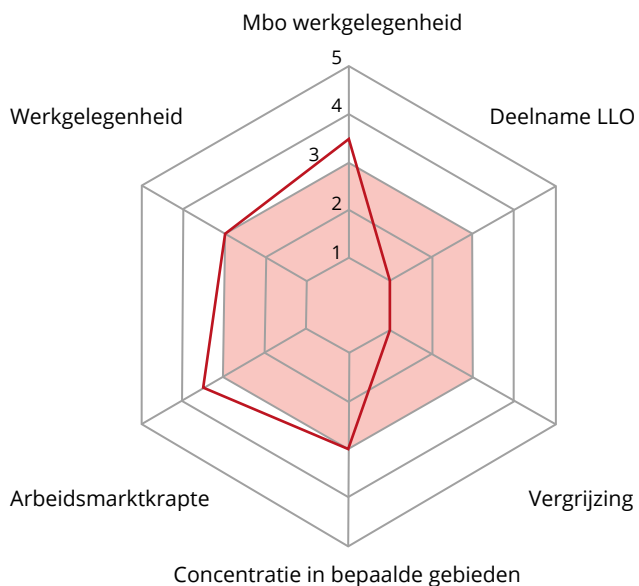
Sector Horeca	3
De grootte van de sector	5
Aantal zelfstandigen	6
Opleidingen en werkniveau	7
Opleidingsniveau	7
ISCO niveau	8
Leven lang ontwikkelen (LLO)	9
Regionale spreiding en arbeidsmarktkrapte	10
Human capital	12
Bronnen	13

Sector Horeca

Gegevens op sectorniveau; alleen krapteberoepen zijn op beroepsniveau

Werkgelegenheid

- gemiddeld grote sector, veel parttime
- veel op mbo-niveau
- door heel Nederland, en meer rond grote steden
- hoge arbeidsmarktkrapte
- weinig vergrijzing en meer instroom dan uitstroom
- sterk achterblijvende deelname aan LLO

■ Gemiddelde sector ■ Horeca
 5 = ver boven gemiddelde 4 = boven gemiddeld 3 = gemiddeld
 2 = onder gemiddeld 1 = ver onder gemiddeld

Beleids- en politieke ontwikkelingen van belang voor de sector:

- Na de zware coronajaren draait de horeca weer volop en is de werkgelegenheid meer dan hersteld. Ook de buitenlandse toeristen weten Nederland weer te vinden.
- De bedrijven hebben te maken met flinke kostenstijgingen (die niet allemaal doorberekend kunnen worden aan de klant) en moeten de komende periode ook de tijdens de coronapandemie opgebouwde belastingschulden terugbetalen waardoor meer bedrijven in financiële problemen komen (en mogelijk failliet gaan).
- De door de coronamaatregelen gestegen vraag naar thuisbezorging en afhaalmaaltijden neemt iets af. Dit komt deels door bezuinigingen van de consument en deels doordat men de horeca weer volop fysiek bezoekt.

De sectorgegevens zijn op sectieniveau van de CBS SBI-indeling: het betreft geaggregeerde gegevens van alle bedrijven die volgens de Kamer van Koophandel-registratie met hun hoofdactiviteit onder de volgende sectie vallen.

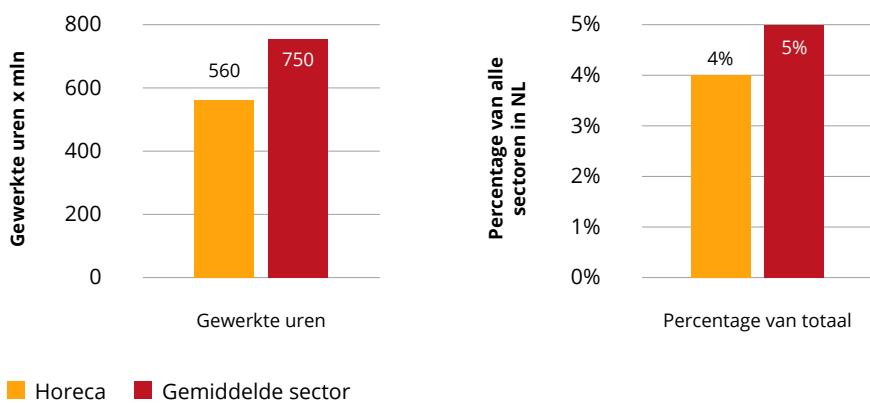
Sectie I Logies-, maaltijd- en drankverstreking, bestaande uit de volgende 2-digit groepen:

- 55 Logiesverstreking
- 56 Eet- en drinkgelegenheden

De grootte van de sector

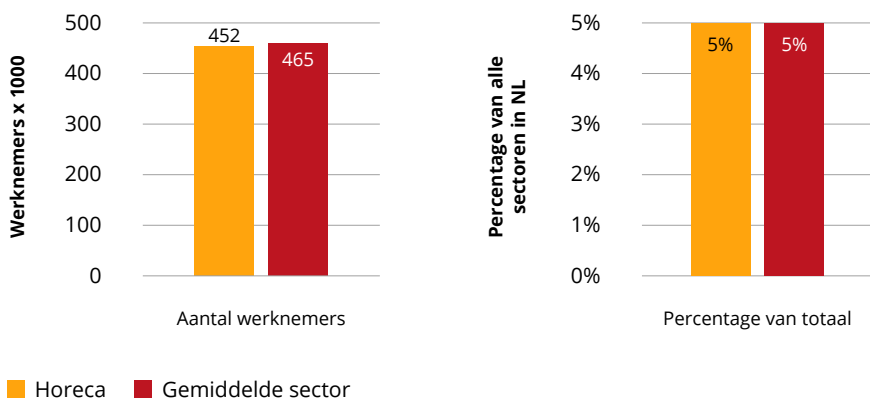
De sector Horeca was in 2022 wat betreft het aantal (zzp-)banen ongeveer even groot als de gemiddelde sector in Nederland. Procentueel bevat de sector ongeveer 5% van de werknemersbanen en 5% van de zzp -banen van Nederland. Daar tegenover worden er in de sector relatief weinig uren gewerkt voor het aantal banen; 4% van de gewerkte uren in Nederland. Er wordt in de horecasector dus veel parttime gewerkt.

Figuur 1: Aantal gewerkte uren - Horeca in 2022

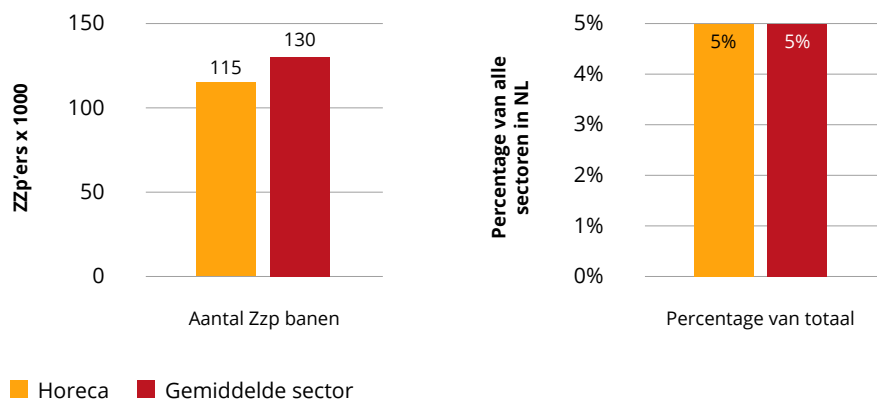
Bron: CBS - Statline 2022 - bewerking door SEOR

Figuur 2: Aantal werknemersbanen - Horeca in 2022

Bron: CBS - Statline 2022 - bewerking door SEOR

Figuur 3: Aantal zzp-banen - Horeca in 2022

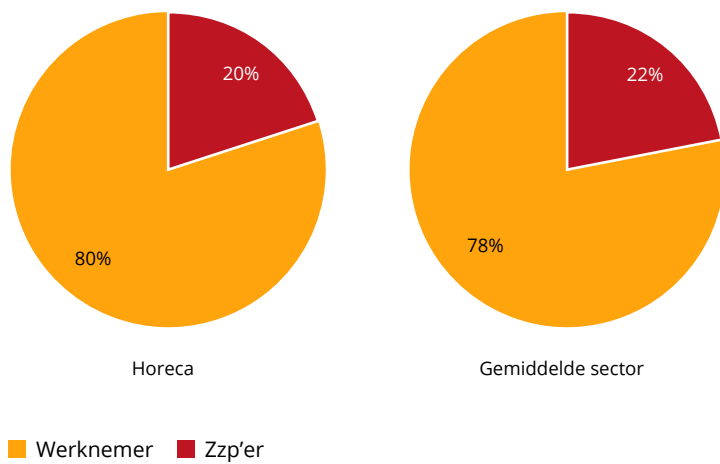

Bron: CBS - Statline 2022 - bewerking door SEOR

Aantal zelfstandigen

Het percentage zzp'ers (aantal zzp'ers gedeeld door het totaal aantal werkenden binnen de sector) in 2022 is vergelijkbaar met het percentage in de gemiddelde sector in Nederland.

Figuur 4: Het percentage zzp'ers – Horeca in 2022

Bron: CBS - Statline 2022 - bewerking door SEOR

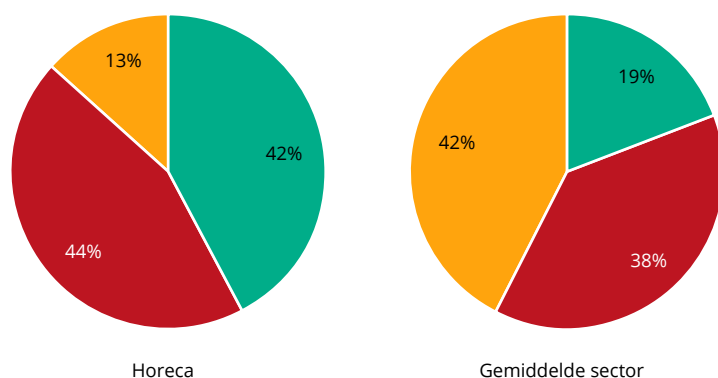
Opleidingen en werkniveau

Binnen de sector Horeca zijn er veel werknemers met een laag of middelbaar opleidingsniveau. Ook het soort werk dat wordt uitgevoerd is qua niveau weinig gespecialiseerd. Daarmee biedt de sector veel werkgelegenheid voor leerlingen afkomstig van het mbo.

Opleidingsniveau

De sector bestaat met name uit laag (42%) en middelbaar opgeleiden (44%). Slechts 13% van de werknemers is in 2021 hoogopgeleid. De sector biedt dus, ten opzichte van de gehele arbeidsmarkt, veel werkgelegenheid aan mbo-geschoolden.

Figuur 5: **Opleidingsniveau – Horeca (2021)**

■ Hoog ■ Middelbaar ■ Laag

Bron: CBS: EBB (2022) - bewerking door SEOR

Toelichting bij opleidingsniveau¹

De verschillende soorten opleidingen in Nederland worden door het CBS ingedeeld in drie categorieën. Het CBS definieert de categorieën als volgt.

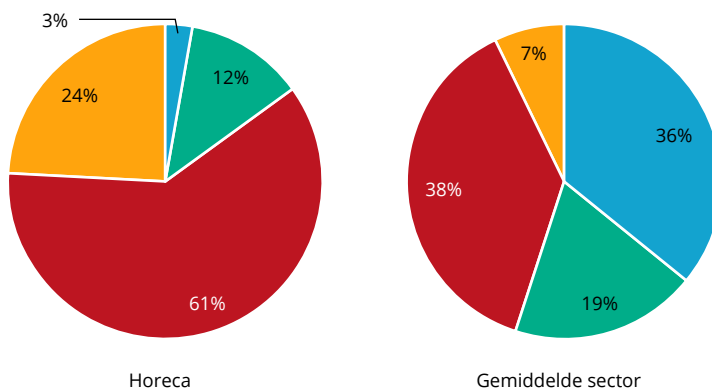
- Laag: dit omvat onderwijs op het niveau van basisonderwijs, het vmbo, de eerste drie leerjaren van havo/vwo of de assistentenopleiding (mbo-1).
- Middelbaar: dit omvat de bovenbouw van havo/vwo, de basisberoepsopleiding (mbo-2), de vakopleiding (mbo-3) en de middenkader- en specialistenopleidingen (mbo-4).
- Hoog: dit omvat onderwijs op het niveau van hbo of wo.

¹ Bron: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2019/33/verschil-levensverwachting-hoog-en-laagopgeleid-groeit/opleidingsniveau>

ISCO niveau

De mate waarin het werkniveau is gespecialiseerd in de sector Horeca ligt erg laag. Slechts bij 3% van de banen in de sector gaat het om zeer gespecialiseerd werk; dit ligt ver onder het landelijk gemiddelde van 36%. Het meeste werk (61%) ligt op niveau 2 (weinig tot middelmatig complexe taken) waarvoor lager of middelbaar onderwijs nodig is.

Figuur 6: **Werkniveau – Horeca (2021-2022)**

■ Niveau 1 ■ Niveau 2 ■ Niveau 3 ■ Niveau 4

Bron: CBS, EBB (2023) - bewerking door SEOR

Toelichting bij ISCO niveau²

De "International Standard Classification of Occupations" (ISCO) wordt internationaal gebruikt om beroepen te vergelijken op basis van het niveau en de specialisatie die nodig is voor het beroep. De standaard wordt onder andere gehanteerd door het CBS en het UWV.

Naarmate het niveau toeneemt neemt ook de mate van specialisatie toe. De niveaus worden door het UWV als volgt gedefinieerd.

- Beroepsniveau 1: eenvoudige routinematige taken, waarvoor elementair of lager onderwijs volstaat.
- Beroepsniveau 2: weinig tot middelmatig complexe taken, waarvoor lager of middelbaar onderwijs vereist is.
- Beroepsniveau 3: complexe taken, waarvoor middelbaar of hoger onderwijs vereist is.
- Beroepsniveau 4: zeer complexe gespecialiseerde taken, waarvoor hoger of wetenschappelijk onderwijs vereist is.

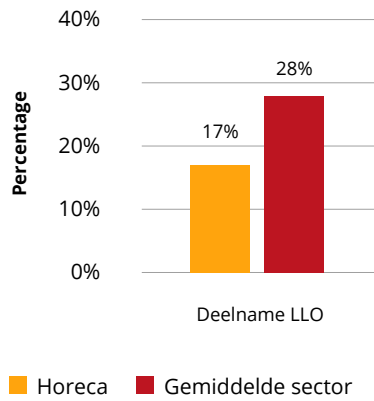
² Bron: https://www.uwv.nl/imagesdxa/duiding-arbeidsmarktontwikkelingen-juli-2021_tcm94-447013.pdf

Leven lang ontwikkelen (LLO)

Deelname aan leven lang ontwikkelen door het personeel van 25-65 jaar blijft sterk achter binnen de sector, ten opzichte van het landelijke gemiddelde (17% versus landelijk 28%).

Figuur 7: Deelname aan leven lang ontwikkelen (LLO) door 25-65-jarigen – Horeca (2022)

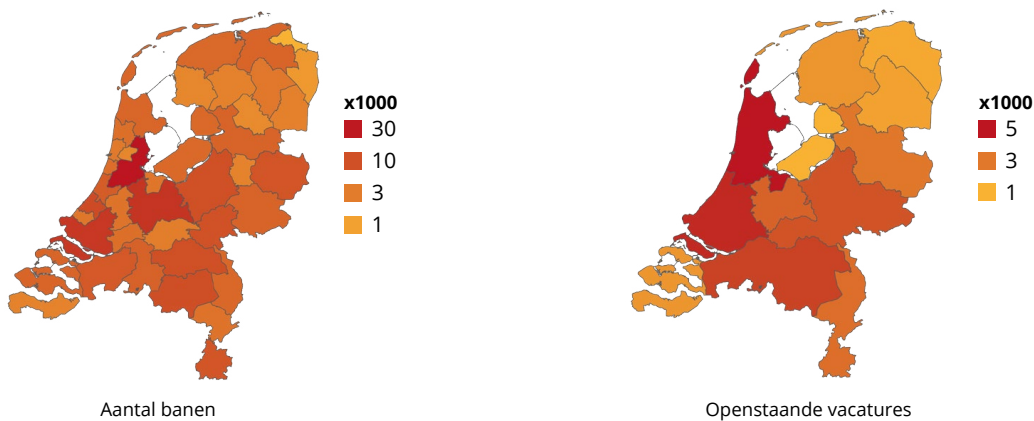

Bron: CBS: EBB (2022) - bewerking door SEOR

Regionale spreiding en arbeidsmarktkrapte

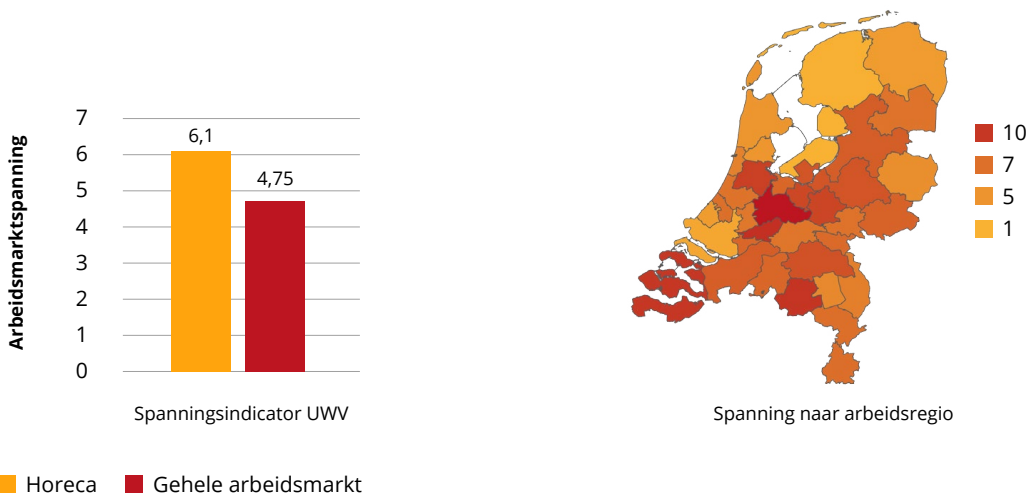
Banen binnen de sector Horeca bevinden zich door heel Nederland, maar de hoogste concentraties aan horecabanen zijn te vinden rond grote steden als Amsterdam, Rotterdam en Utrecht. Het aantal openstaande vacatures ligt met name hoog in Noord- en Zuid-Holland.

Figuur 8: Regionale verschillen werkgelegenheid – Horeca (Q4 2022)

Bron: CBS (2022), - bewerking door SEOR

Figuur 9: Spanningsindicator UWV – Horeca (Q4 2022)

Bron: UWV (Werk.nl) – 2022 – bewerking door SEOR

De spanningsindicator voor de sector Horeca (6,1) ligt in het laatste kwartaal van 2022 boven het landelijk gemiddelde (4,75) en geeft daarmee aan dat de arbeidsmarkt krapper is dan gemiddeld. Voor de sector zijn met name vacatures ontstaan in de volgende beroepsklassen: *Bedrijfseconomische en administratieve beroepen* (17%), *Dienstverlenende beroepen* (77%), en *Transport en Logistiek beroepen* (6%).

Binnen deze beroepsklassen hadden de volgende kansrijke beroepen op mbo-niveau (ISCO 2 en 3) de hoogste arbeidsmarktspanning.

Bedrijfseconomische en administratieve beroepen:

- Transportplanners en logistiek medewerkers – *Spanning: 14,46*
- Boekhouders – *Spanning: 10,75*

Commerciële beroepen:

- Verkoopmedewerkers detailhandel – *Spanning: 7,19*
- Vertegenwoordigers en inkopers – *Spanning: 6,96*

Transport en logistiek

- Vrachtwagenchauffeurs – *Spanning: 10,40*

Toelichting bij spanningsindicator UWV³

De spanningsindicator wordt berekend door het aantal openstaande vacatures zoals bekend bij het UWV, te delen door het aantal WW-uitkeringen die minder dan een half jaar lopen. Hoe hoger de spanningsindicator hoe krappere de arbeidsmarkt is, en dus hoe groter de behoefte aan personeel.

De indeling van de spanningsindicator zoals gegeven door het UWV is als volgt:

- 0,06 tot 0,25: zeer ruim
- 0,25 tot 0,67: ruim
- 0,67 tot 1,50: gemiddeld
- 1,50 tot 4,00: krap
- 4,00 tot en met 16,00: zeer krap.

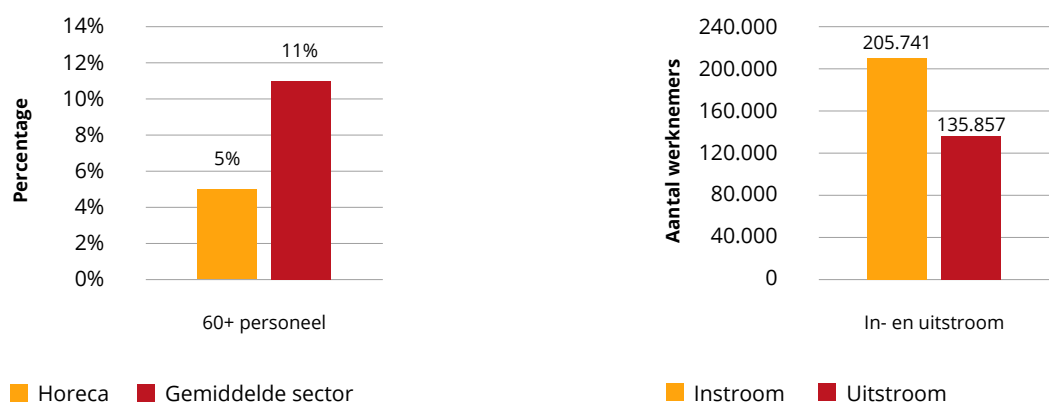
Op basis van een combinatie van het CBS overzicht “ontstane vacatures SBI-ROA beroepsklasse” en de UWV spanningsindicator per beroepsklasse is er, per SBI-sector, door SEOR een gewogen spanningsindicator gemaakt. Zie bronnen voor een toelichting.

³ https://www.werk.nl/imagesdxa/uwv-kansrijke-beroepen-2023_tcm95-451013.pdf

Human capital

Binnen de sector Horeca ligt in 2023 het percentage 60-plussers veel lager dan het landelijk gemiddelde. Er was in 2022 sprake van een groei van het aantal banen in de sector; de instroom van personeel naar de sector toe was hoger dan de uitstroom vanuit de sector. Het saldo lag in 2022 op een toename van 69.884 werknemers. Er is dus geen sprake van een demografische druk in deze sector.

Figuur 10: **Leeftijdsopbouw (2023), in- en uitstroom personeel (2022) - Horeca**

Bron: CBS (2023-en 2022), - bewerking door SEOR

Bronnen

De gegevens zijn berekend op basis van de informatie in de onderstaande bronnen; er zijn geen aanpassingen gedaan. Gegevens naar sector- én mbo-niveau tegelijkertijd zijn niet openbaar beschikbaar anders dan opgenomen.

CBS

Grootte van de sector: <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/84166NED/table?dl=92DEA>

Opleidingsniveau: <https://arbeidsmarktinzicht.nl/content/states/index/99179?region=4§or=10>

ISCO niveau: <https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2023/32/werkzame-beroepsbevolking-beroep-en-sector-2021-2022>

In- en uitstroom: <https://sbi.topsectorenarbeidsmarktmonitor.nl/over-het-dashboard-4>

Deelname LLO: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/85316NED/table?ts=1687163916702>

Leeftijdsopbouw: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/85316NED/table?ts=1687163916702>

Regionale banen: <https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/83582NED/table?ts=1691156730952>

Ontstane vacatures; beroepenindeling ROA: <https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/85081NED>

Openstaande vacatures: <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83599NED/table?ts=1696841092879>

UWV – gegevens op beroepsniveau

UWV Spanningsindicator: <https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/datasets>

UWV Vacatures: <https://www.werk.nl/arbeidsmarktinformatie/datasets>

Beleids- en politieke ontwikkelingen

ABN AMRO - [Sectoren - ABN AMRO](#)

ING - [Jouw sector - ING](#)

Rabo - [Sectorprognoses: milde recessie en structurele uitdagingen - Rabobank](#)

Rabo - [Sectorprognoses: groeivertraging in vrijwel alle sectoren - Rabobank](#)

SBB - [Trendplaat of Trendrapport](#)

Berekening spanningsindicator op SBI-sector niveau

Op basis van de dataset "Ontstane vacatures; beroepenindeling ROA" is voor 2022 gekeken naar de weging van een bepaalde beroepsklasse in het totaal aantal vacatures dat in een bepaalde SBI-sector was ontstaan. De spanningsindicator per SBI-sector is vervolgens uitgerekend met de volgende formule:

$$\text{Spanningsindicator sector} = \sum_{i=1}^n \frac{\text{Vacatures beroepsklasse}_i}{\text{Vacatures sector}} \times \text{Spanningsindicator Beroepsklasse}_i$$

Met n=aantal beroepsklassen binnen de SBI-sector